

Dnes se z vás stanou reportéři, kameramani a dokumentaristé. Vaším úkolem bude vytvořit reportáž z jihovýchodní části NP Podyjí. Ve skupinkách si rozdělíte role, které budete při jednotlivých vstupech vykonávat. Prostřídejte se tak, aby na každého vyšlo zhruba stejně textu, který budete říkat při natáčení. Aby byl výsledek co nejlepší, využijte následujících doporučení.

- 1) Text nemusí být vyprávěn slovo od slova, logika a faktická správnost však musí být zachována
- 2) Pokud je to příhodné, uveďte do vstupu, kde se právě nacházíte a co zde můžete pozorovat
- 3) Dílčí texty si můžete rozdělit na více částí, rozdělte je ale logickým způsobem
- 4) Natočte na daném místě i záběry bez komentářů a lidí, mluvené slovo se dá nahrát a vložit později

Reportáž 1: O Národním parku Podyjí

Místo:

Reportér:

Kameraman:

Národní park Podyjí vyhlášený v roce 1991 je sice v ČR nejmenší svojí velikostí, nikoliv však svým významem. Park je situován mezi Znojmem a Vranovem nad Dyjí při státní hranici s Rakouskem na ploše 63 km². Navazující ochranné pásmo má rozlohu 29 km². Nejvyšším bodem území je vrchol Býčí hory v polesí Braitava na Vranovsku (536 m n. m.) a nejnižším pak hladina Dyje u Znojma (207 m n. m.). Důvodem vyhlášení parku je především unikátní 42 km dlouhé kaňonovité údolí řeky Dyje, jedinečnost rozsáhlého lesního komplexu, existence cenných nelesních ploch a nesmírná bohatost rostlin a živočichů.

Reportáž 2: O Dyji

Místo:

Reportér:

Kameraman:

Asi před 17 miliony lety ustoupilo z území dnešního národního parku mělké moře a na jeho bývalém dně se začala vytvářet říční síť. Hlavním odvodňovacím tokem byla již tehdy řeka Dyje, která začala modelovat dnešní hluboké údolí. Nejdříve se zařezávala do měkkých mořských usazenin a posléze i do tvrdých hornin hlubších vrstev. Výsledkem její činnosti je dnešní říční údolí hluboké až 220 metrů, pro něž jsou typické meandry, atraktivní vyhlídky, kamenná moře a srázné skalní stěny. Jeho význam je o to větší, že téměř všechna obdobná říční údolí byla v letech minulých zničena přehradními jezery, výstavbou komunikací, průmyslových či rekreačních objektů. Mezi Vranovem a Znojmem urazí meandrující Dyje 42 km, přestože jsou vzdušnou čarou místa vzdálená necelých 18 km.

Reportáž 3: Inverze mezoklimatu

Místo:

Reportér:

Kameraman:

Existence hlubokého údolí s sebou přináší zajímavý klimatologický jev, který se nazývá inverze mezoklimatu. Za slunného letního počasí mohou být v horních částech osluněných svahů teploty až o více než 10 °C vyšší než v údolí na jejich úpatí, kam dopadá jen málo slunečních paprsků. V údolí se proto vyskytují druhy chladnomilné, na hranách svahů pak teplomilné. Inverze mezoklimatu výrazně napomáhá biologické pestrosti území.

Reportáž 4: Meandry a klima

Místo:

Reportér:

Kameraman:

Ukloněné svahy údolí mají díky výrazně meandrující Dyji různou expozici. Kousek od sebe můžeme najít výrazně osluněné a teplé svahy jižní a stinné a chladné svahy severní. I zde můžeme nalézt mnohdy výrazné rozdíly v druhové skladbě rostlin a živočichů.

Reportáž 5: Geologická stavba

Místo:

Reportér:

Kameraman:

Pevným základem pro biologickou pestrost Národního parku Podyjí je jeho pestrá stavba geologická, od které se odvíjí pestrá škála půd. Území se navíc nachází na rozhraní dvou zcela odlišných geologických jednotek – Českého masivu a Karpatské předhlubně.

Eliášova skála za námi je tvořena horninami Českého masivu, které jsou staré asi 600 milionů let.

Nyní se nacházíme na Špalkově vinici – místě, kde se ve třetihorách vyskytoval břeh tehdejšího moře. V té době vznikaly na jeho dně mořské usazeniny. Dokladem činnosti vody jsou oblázky, na které zde můžeme hojně narazit.

Reportáž 6: Trnovník akát

Místo:

Reportér:

Kameraman:

Trnovník akát je u nás nepůvodním problematickým stromem. Díky svým vlastnostem dokáže výrazně změnit chemismus okolní půdy a ovlivnit tak druhovou skladbu vyskytujících se rostlin. Ta je poté velmi chudá, proto je strom v národním parku nežádoucí.

Zbavit se ho lze pouze jedním způsobem, a to pokácením s vysokým pařezem a následujícím pravidelným odlamováním mladých přírůstků. Tak strom po několika letech umírá. Při klasickém pokácení totiž začnou po zásahu vyrůstat z kořenů desítky nových jedinců, jejichž zlikvidování v je krátkém čase takřka nemožné.

Reportáž 7: Lesy

Místo:

Reportér:

Kameraman:

84 % plochy Národního parku Podyjí pokrývají lesy. Na některých místech se již velmi dlouhou dobu vyvíjejí bez zásahu člověka. Ty označujeme jako přírodní. Ostatní poznamenala více či méně činnost člověka. Mnohé lesy jsou tak přírodě blízké, jiné jsou zcela nebo z většiny výsledkem řízeného lesního hospodaření.

Nyní se nacházíme na Kraví hoře ve dřívější borové monokultuře. Ta není původní, ale je vytvořená člověkem v první polovině 20. století. Lesy tohoto typu pozvolna prodělávají přestavbu na lesy smíšené.

Reportáž 8: Vřesoviště

Místo:

Reportér:

Kameraman:

Od Kraví hory se směrem k severozápadu vine unikátní krajinný celek – vřesoviště. Na mělké, na živiny chudé půdě však nalezneme pestrou mozaiku teplomilných a suchomilných rostlinných druhů a na ně vázaných živočichů. Tyto organismy sem doputovaly z jihovýchodní stepní oblasti. Nápadným krajinným prvkem je drobná dřevina – vřes obecný. Vřesoviště jsou pro zachování druhové pestrosti udržována lidmi. Jinak by postupně zarostla nenáročnými dřevinami a druhová pestrost by se snížila.